

DELA VSKA POLITIKA

GLASILO SOCIALISTIČNE STRANKE JUGOSLAVIJE.

Št. 173.

V Mariboru, sobota 25. decembra 1926.

Leto I.

Proletarski božič.

Od kar se je Kristusov nauk razširil iz daljne Palestine do mogočnega Rima in zavladal nato, pretvorjen in potvoren, skozi vse veke nad človeškimi dušami — kolikokrat se je že Kristus rodil, kolikokrat se je oznanilo trpečim rojstvo Izveličarjevo in so zvonovi veselo potrkalvali vstajenje v novem življenju, v novi sreči?

Kristus se je rodil v Betlehemskem hlevu in Trije kralji popotniki, ki so šli za daljno zvezdo vodnico, so mu kumovali, kralju zavrženih in izstradanih, kralju odrešenja trpečih in ponižanih —; danes se pa njegovi nasledniki na svetih rimskih tleh nosijo v mitri in škrlatu in blagoslovljajo za božič največjega tlačitelja siromašnih in prevaranih — blagoslovljajo Mussolinija in povzdigujejo v mistično božanstvo njega, ki žali dan za dnem vse, kar je probujenim ljudskim masam najsvetejše! To je le poslednja epizoda v vrsti nepojmljivih protiljudskih in nekrščanskih dejanj rimske katoliške oligarhije, ali vredno je podčrtati to epizodo baš ob letošnjem božiču, kajti baš letošnji božič je za tiste, ki jih je hotel Kristus osrečiti, posebno trpek in žalosten.

Dvatisoč let, dvatisoč žalostnih, nasilno krvavih let, se nam obljublja vstajenje, oznanja odrešitev, Kristusovi otroci so pa še vedno plen v rokah mogočnih in bogatih. V proletarski hiši ni pravega božiča, le stremljenje je in nada po njem, ki se izprevrže nato iz leta v leto, iz veke v veke v grenko razočaranje. Boda in propast kraljstva še vedno v hiši Kristusove dece, in siromaki stočejo in obupujejo in le močnejši in neupogljivi upajo še v prihod Mesije, v pravo vstajenje in odrešitev.

nje, ki ne pride iz Rima, marveč iz zatemnjenih in zaničevanih globin, kjer se utesnjene in prevarane mase združujejo in dvigajo, da osvobode svet, da ga res izveličajo in odrešijo, da bo vsem zagotovljen vsakdanji kruh za dušo in telo.

Božič vladajočih in »milostno« nam kruh rezajočih ni naš božič — naš božič šele pride, nositelji tega novega božiča niso oni, ki v mitri in škrlatu čuvajo nad bajnimi svojimi bogastvi in nad svetim današnjim nasilniškim kapitalistič. redom, nego oni tisoči brezpravnih zavrženec, ki zidajo s svojimi žuljavimi rokami in v surovi svoji obleki bleščeči in ponosni, res sveti, ter vsem enaki hram ljudske, skupne, socialistične bodočnosti.

O tem božiču bo sanjala naša zamrznjena in izstradana deca na sveti večer in gledala v bližnjo Veliko noč vstajenja, v Veliko nedeljo, ki mora proti za Velikim petkom s svetlimi očmi in toplim srcem!

Letošnji proletarski božič je trpek in žalosten še bolj kot vsi pretekli božiči, teman je in brezupen, ali po zemlji ne hodi več en sam Kristus in stezo za njim ne iščejo le Trije kralji popotniki, za zvezdo vodnico in za odrešenjem stopajo že tisoči in milijoni, od Palestine do Rima, od Rima do Londona in do Moskve, preko vsega sveta in vseh kontinentov, nositelji novega človeškega reda, klesalci sreče in blagostanja za vse, svobode in ljubezni za vse, toplote in solnce za vse!

Za temi stopa enodušno tudi slovenski proletarec in pozdravlja božič izveličanja in Veliko noč odrešenja v socializmu, v novi duševni in gospodarski skupnosti svobodnih in enakih!

Značaj civilne vojne na Kitajskem.

Petsto milijonov ljudi — štirikrat več kot jih imajo Zedinjene države — to je Kitajska, najstarejša organizirana država na svetu.

Kitajska je ena onih dežel, za katero se večina ljudstev v drugih krajih sveta najmanj zanima. Zdi se jim silno oddaljena, nezanimiva dežela. Zdi se jim kakor svet zase, obdan z zidom, s kakršnim je bila Kitajska dolgo dobo v resnici obdana.

Dvoje vrste vesti prihajajo v časopisje iz Kitajske. Ene o lakoti in veliki mizeriji med revnim ljudstvom, druge o civilni vojni. O vzrokih civilne vojne soglašajo. Časopisje je namreč večinoma pod vplivom kapitalizma, in zato mora poročati o dogodkih svetovnega pomena tako kakor

je prav nekaterim krogom, neglede na resnico.

Sto in stotisoč Kitajcev je že več let ubijal medsebojni boj. Vsak kitajski vojaški mogočnjak, ki ima oblast, je ob enem »vlada« v svojem okrožju. Centralna vlada v Pekingju je vlada le v toliko, v kolikor jo ščiti ta ali oni mogočni militarist in v kolikor jo priznavajo druge vlade za kitajsko vlado.

Skoro vsaka posamezna provinca pa ima svojo vlado, svojo armado in svojega poveljnika. Vsi ti poveljniki in vse province so zapletene v civilno vojno. Povzročil jo je, in jo neguje imperializem Japonske, evropskih velesil in Zedinjenih držav.

Misleče kitajsko ljudstvo je organizirano v stranko, ki je poznana pod

imenom »Kuomintang«. To je edina stranka na Kitajskem, ki je organizirana tako, kakor so organizirane politične stranke v evropskih, ameriških in drugih deželah. Še več, organizirana je po vzoru evropskih socialističnih strank. Ustanovil jo je pokojni dr. Sun Jat Sen, socialistični mislec svetovnega slovesa. »Kuomintang« ni sicer po svoji ideologiji tako socialistična, kakor socialistične stranke v Evropi, niti ni tako komunistična, kakor jo slikajo poročevalci kapitalističnih listov v interesu imperialistične politike mednarodnih veleroparjev. »Kuomintang« je stranka kitajskega ljudstva za kitajsko ljudstvo. Bori se za osvoboditev Kitajske, ki je danes kolonija evropskega, ameriškega in japonskega imperializma. Bori se za preuredbo Kitajske in vpošteva pri tem kitajske razmere. »Kuomintang« predstavlja edino narodno gibanje na Kitajskem, edino, ki je nevarno militarističnim spletakarjem, edino ki v tej dobi obeta osvoboditi Kitajsko domačih in tujih velepijavk, jo dvigniti gospodarsko in kulturno ter jo privedi v družbo enakovrednih držav.

V borbi za kontrolo na Kitajskem sta danes dve sili: eno predstavljajo imperialistične države, ki pa niso enotne, kajti Kitajska je ogromna, ima velikanski trg, velikanska bogastva ter mnogo obetajočo bodočnost. Vse imperialistične države se v interesu kapitalizma bore proti osvoboditvi Kitajske. A bore se tudi med seboj, ker hoče plen vsaka zase.

Sovjetska Rusija, ki ima tisoč in več milij dolgo mejo ob Kitajski, je naravno s tistim kitajskim ljudstvom, ki so bori za osvoboditev Kitajske izpod kitajskih in zunanjih tiranov. »Kuomintang« ima vso moralno oporo ruske diplomacije, in ima oporo sovjetske Rusije, kolikor mu je slednja v obstoječi situaciji more dati. »Kuomintang« ima glavno moč v Kantonu in kantonski provinci. Tu je pričel orati Sun Jat Sen, in v Kantonu je nova vlada nove Kitajske, ki se bori intelektualno in fizično proti sovražnikom Kitajske. Kantonska armada zmaguje vzlic temu, da imajo kitajske čete kitajskih imperialističnih močtev pomoč ene ali druge tuje imperialistične velesile.

Prebivalstvo Kitajske je večje kot prebivalstvo Zedinjenih držav, sovjetske Rusije, Nemčije, Francije in Japonske skupaj. Kitajci tvorijo eno četrtino vsega prebivalstva na svetu. In vzlic tej ogromnosti so podložni imperialističnim velesilam, izmed katerih so tudi take, ki so več tisoč milj daleč od Kitajskega obrežja.

Kitajska ni ogromna samo po številu prebivalstva, ampak tudi po teritoriju.

Zedinjene države so danes gospodarsko in militaristično najmočnejša dežela na svetu. Ali pomislite, kaj bi lahko bila Kitajska!

Površina Kitajske je večja, kot pa površina Zedinjenih držav, Mehike in centralne Amerike skupaj, ali večja,

Izhaja vsako sredo in soboto.

Uredništvo je v Mariboru,

Ruška cesta 5, poštni predal 22.

Rokopisi se ne vračajo. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo.

Uprava: Maribor, Ruška c. 5, poštni predal 22.
Ljubljana, Poljanska c. 12, poš. pr. 104.

Ček. račun: 14.335. Reklamacije se ne frankirajo.

Naročnina za državo SHS znaša mesečno 10 Din, za izuzemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovalne in socialne namene delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. Debelo tiskana beseda stane 1.— Din. Malih oglasov trgovskega značaja, stane beseda 1.— Din. V oglasnem delu stane petitna enostolpna vrsta 2-25 D. Pri večjem številu objav popust.

kot površina Zedinjenih držav in vseh vodilnih držav v Evropi (izvzemši Rusije). Kitajska je torej ogromna po teritoriju in po prebivalstvu.

Sedemindeset Kitajcev izmed vsakih sto ne zna ne pisati ne čitati. Kitajci ne govorijo le en jezik, marveč celo vrsto dialektov, ki se razlikujejo drug od drugega kakor se razlikujejo kočevska nemščina od ribniške slovenščine. Kantonski Kitajci ne razumejo jezika Kitajcev v Šangaju in v Pekingju. Stotero krajev, stotero dialektov in stotero nesporezumov. Izobraženci obvladajo mandarinski dialekt, toda ti tvorijo neznatno manjšino in njihov dialekt ne pride v poštev kot občevelni jezik. Kitajska »abeceda« je silno nepraktična. Vsako znamenje pomeni besedo, in Kitajec, ki se uči pisati, se mora učiti pisati znamenja, ki pomenijo besede, ne črke. To je umorno učenje. V vsej tej ogromni Kitajski je samo kakih 7000 milj železnic.

V Zedinjenih državah se vodi intenzivna thnična in produkcijska tekma, na Kitajskem je pa produkcija, izvzemši nekatera obrežna mesta, še vsa primitivna, kakor je bila pred tisoč leti.

Kitajska je zaostala, ker je njeno ljudstvo stoletja zaostalo za gospodarskim razvojem kapitalističnih dežel.

Ako pa bi bila Kitajska gospodarsko razvita, vsaj toliko kot je sovjetska Rusija, tedaj bi bila v stanju, da s svojo silno močjo narekuje svetu svojo politiko. V društvu narodov bi Kitajska dominirala, in ničesar na svetu se ne bi smelo zgoditi proti njeni volji, razun potresi in podobne elementarne nezgode, nad katerimi ministrstva še nimajo odločujoče moči. Ako more mala Japonska šteti v svetovni diplomaciji in v društvu narodov toliko kot šteje, koliko bi šele lahko štela Kitajska, če bi bila gospodarsko in politično na enaki višini razvoja!

Sedanja civilna vojna na Kitajskem je vojna za osvoboditev in za prerorenje Kitajske. Staro se tepe z novim, in novo, združeno v »Kuomintang«, zmaguje. To je sreča za Kitajce in za človeštvo. Kajti ako bi Kitajska napredovala v smislu naših nadpatriotov ali v smislu nacionalistov v Italiji in drugod, tedaj bi svet imel proti sebi silo, ki bi ne marala mirnega sodelovanja, marveč bi samo ukazovala in velik del sveta bi bil prisiljen — ubogati.

Elementi, ki se danes bore za osvoboditev Kitajske, se obenem bore za kooperacijo med narodi v smislu socializma in v tem je največja važnost borbe naprednih Kitajcev proti sponam, ki oklepajo veliko vztočno republiko že dolga stoletja. Osvobodila se je monarhov in marsikake stare tradicije in osvobodila se bo domačih in tujih pijavk. V teku tega stoletja se bo pojavila na svetovnem pozorišču nova velesila, prerajena Kitajska.

Šovinisti nočejo odnehati.

Šoviniste so morale strahote in zločini svetovne vojne dovolj utešiti. In vsak količjak preudaren človek je moral pričakovati, da bo po svetovni petletni krvavi kopelji šovinističnega divjanja med narodi konec. Kajti svetovna vojna je bil dovolj hrupen in tragičen dokaz, da se z nasiljem ne

morejo trajno reševati mednarodni problemi, da mora zavladati mednarodni strpnost in sporazumevanje, ako nočemo, da naš kontinent popolnoma propade. To prirodno spoznanje pa noče nepoboljšljivim šovinistom nikakor v glavo. Po dolgih in težkih letih medsebojne, skrajno nevarne

Enrilo

Splošno priljubljen

kavni nadomestek,

okusen i cenen.

Doblva se v vseh

dobro asortiranih

kolonijalnih trgovinah.

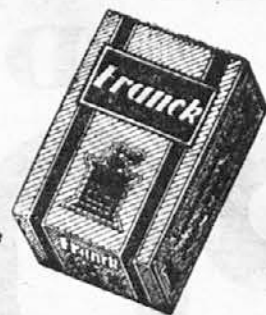

Kakor je delala že Vaša stara mati, bilo je pravilno.

Kuhala je svojo kavo samo s

Pravim Franckovim kavnim pridatkom.

Ta je danes še vedno tako fin kakor izvrsten pridatek k zrnati in žitni kavi ter bo to tudi zmeraj ostal.

napetosti, sta se francoski in nemški narod, odnosno obe demokraciji obeh narodov vendarle sporazumeli, in vse je kazalo, da se odpira Evropska nova doba mirnega razvoja. Pa so šovinistične in druge temne sile neprestano na delu, da skazijo sporazum, da izzovejo nove spore in novo sovraštvo med obema narodoma. Po sporazumu v Locarnu med Francijo in Nemčijo so prijatelji miru zrlji z zaupanjem v bližnjo bodočnost, pa je bilo to šovinistom in imperialistom to in onstran Rena neprijetno in težko so čakali na priliko, da spet razplamtijo staro sovraštvo. To priliko jim je ponudil proces v Gernsheimu, kjer je francosko vojaško sodišče oprostilo francoskega oficirja, ki je bil v pijanem pretepu med Francozi in Nemci ranil nekega Nemca. Sodišče pa je dalo svoji razsodbi še posebno sovražno izraz s tem, da ni oprostilo tudi ostale nemške obdolženke, nego je te, ki so bili bojda napadeni, obsodilo, napadalca pa, kakor rečeno oprostilo. To je sedaj izzvalo sumljivo hudo ogorčenje v nemških nacionalističnih krogih in tudi na francoski nacionalistični strani niso ostali mirni; nego so se začeli znova napadati obsojence »boces«. Tako je ta očitna partizanska in šovinistična razsodba francoskega vojaškega sodišča poostila nenadoma medsebojne odnose med Francijo in Nemčijo. Nemška vlada je vložila v Parizu protest, Stresemann je odgodil svoje potovanje v inozemstvo, in če bog da, bomo kmalu za celo šovinistično afero boga-tejši.

Tudi ta slučaj dokazuje, da morajo vprašanje miru vzeti v roke ljudstva, da morajo ona sama delati na njem, ga širiti in utrjevati, da ne bodo mogli več šovinisti ribariti v kalnem. Zlasti mednarodni proletarijat ima tu nujno in važno nalogo pred seboj.

Čičerin o sporazumu z Jugoslavijo.

Vprašanje sporazuma med Rusijo in Jugoslavijo je zadnje čase postalo močno aktualno. Čičerin je iz-

javil jugoslov. novinarju, da je Rusija pripravljena sporazumeti se z Jugoslavijo, temu sporazumu pa bi se morala pridružiti tudi Bolgarija, kar bi obenem močno utrdilo politiko miru in sprave na Balkanu. Tudi je Čičerin opozoril na članek v »Izvestijah«, ki priporočajo ta sporazum, zahtevajoč zgolj, da se obenem prizna »de iure« sovjetska Rusija. Na jugoslovanski vladi, odnosno na njeni buržuaziji je sedaj, da pokaže, ali ji je res predvsem pri srcu dobrobit države, ali pa njeni buržuazni interesi. Da je ves narod za sporazum z Rusijo, je itak znano; naloga vlade je sedaj, da pokaže, ali hoče slediti ljudski volji vsaj v tem pogledu.

Angleška in Kitajska.

Razvoj državljanske vojne na Kitajskem dela Angliji težke skrbi. Ker uvideva, da je akcija kantonske rdeče vlade od dne do dne uspešnejša in da se zlasti nacionalni duh v Kitajski silno naglo razvija, je sedaj sklenila izpremeniti svojo politično taktiko na vzhodu s tem, da se je tudi sama pridružila temu gibanju in da mu obljublja popolno podporo. S tem upa, da bo odvzela veter iz jader kantonski in ruski vladi. Angleška je pripravljena priznati kitajsko nacionalno gibanje in kitajsko samostojnost. S tem stopa kitajski spor v novo fazo, ki bo podvigu Kitajske le koristil.

Proračun mestne občine mariborske.

(Piše obč. svetnik s. Balun.)
Nadaljevanje.

Peto poglavje: ceste, ulice, trgi in sprehajališča.

Potrebščina znaša 2.082.721 Din, kritje pa 993.241 Din, primanjkljaj pa 1.089.480 Din.

Tudi pri tem poglavju so se stroški od l. 1923 zvišali skoraj za 100 odstotkov in vendar ni v tej postavki ničesar, razen 50 novih klopi, kar bi

imelo značaj kake investicije. Gre tedaj skoraj izključno za čiščenje ter popraviljanje cest in ulic. Nekoliko izdatkov odpade tudi na javne nasade. Dohodke tega poglavja, v kolikor pridejo v poštev, tvorijo tudi občinski davki v obliki dohodkov nekaterih obč. podjetij. Tako n. pr. prispeva mestno električno podjetje, pod imenom: uporaba javnega sveta: 500.000, vodovod 250.000 in mestna plinarna: 100.000 Din. Naša meščansko kapitalistična večina v občinskem svetu teh donosov ne upošteva in v enomer kriči, da so mestna podjetja pasivna, da bi jih bilo najbolje oddati v najem ali celo prodati. Pravijo, da bi jih zasebnik znal bolje izkoristiti, o tem si ta gospoda sama daje spricevalo ubožnosti ali bolje rečeno: nezmožnosti. Mi sicer to sami opažamo, da znajo razni gospodje s svojim lastnim imetjem bolje gospodariti, če tudi ne vedno, kot pa z javnim. Dasi je torej postavka za to poglavje, z ozirom na celokupni proračun, precej visoka, vendar se razni nedostaki, ki kazijo zunanost mesta Maribor, ne bodo odpravili. Sedanja večina v občinskem svetu je pač kričala in se škandalizirala, dokler ni prišla do absolutne moči na rotovžu; toda sedaj je vse dobro... Mnogokrat imamo priliko čitati v »Jutru« pa zopet v »Slovincu« slavospeve gospodu županu in podžupanu, ker se je na tej in oni cesti ali ulici en kamen popravil in naenkrat je naš »lepi« Maribor avanziral na »južni« Meran. Jaz Merana, na žalost, še nisem imel priliko videti, ampak prepričan pa sem, da mi Mariborčani lahko konkuriramo glede blata oziroma prahu z Meranom in celo z vsakim drugim mestom zapadnih krajev. Kar pa naš »Meran« posebno odlikuje in more zlasti vplivati na razvoj tujkega prometa, to so naša glasovita javna stranišča, katerih ni samo mnogo, ampak so taka, da se lahko tujcu želodec obrne, ko vstopi v mesto. Največja »znamenitost« je ravno tisto pri glavnem kolodvoru, ne le glede svoje »fazade«, ampak tudi svojega odprtega kanala, čez katerega morajo potniki včasih skakati. Imamo sicer

neko olepševalno društvo, ki bi se smelo bolje imenovati, moralno društvo, ker je v materialnem oziru popolnoma brez moči. Mi socialisti imamo mnogo smisla za zunanjo lepoto mesta zlasti, ker polagamo na estetično in higiensko stran veliko važnost, toda mi polagamo ravnotako veliko važnost na notranjo lepoto mesta. Na to pa naši mali buržuji ne drže mnogo razen na njihovo zasebno notranjost. Toda o tem pozneje.

Finančno gospodarski odsek je nekatere postavke tega poglavja črtal oz. spremenil in je potrebsčino znižal za okroglo 100.000 Din. Najbolj so se gospodje hudovali nad previsokimi plačami mestnih delavcev, katere varirajo okoli 40 Din dnevno. Gospodje pravijo, da oni v svojih privatnih podjetjih mnogo manj plačajo in g. referent je naglašal, da je čas, da razmišljamo o znižanju plač oziroma za enkrat vsaj o tem, da bi se novovstopivšim delavcem dalo manj. Druge poti naši občinski očetje ne vedo, da bi zboljšali upravo kot to, da se delavce, ki itak težko izhajajo, do nagega sleče. Je še en dohodek za vzdrževanje cest in ulic in to je tisti smešno nizki davek na osebne avtomobile, ki so se v zadnjih treh letih silno pomnožili, čeravno gre ubogim kapitalistom tako strašansko slabo! Leta 1923 smo imeli še samo 12 luksusnih avtov v Mariboru, sedaj jih je že 74! Torej 500 procentna pomnožitev. (Če ima kateri obč. delavec katerega, mi ni znano). Za te avte se plača obč. naklade po 500 do 750 Din letno, kar da skupno 41.250 Din. Za to vsoto se more kupiti 3750 tlakovanih kock in se lahko približno 20 metrov ceste potlaka. Ta davščina bi se morala zvišati na vsaj 10kratno. Da razumiram, moram reči, da je naše mesto sedaj med vsemi drugimi mesti najbolj zanemarjeno, razmerno najmanj potlakano in kanalizirano.

Na Velesejmu mična koja naša, v Ljubljani, Novem Sadu se ponaša, in gleda, kupi vsak si kaj, in vzklika: »Živel BUDHA« čaj!

Specijalna mehanična delavnica

za popravilo vseh sistemov pisalnih, računskih, razmnoževalnih, kopirnih strojev, blagajn. Popravila se izvrše najvestneje in po konkurenčnih cenah

LUD. BARAGA, LJUBLJANA, ŠELENBURGOVA ULICA ŠTEV. 6/I. -- TELEFON ŠTEV. 980.

Kriza.

Socialna drama v petih slikah.

(Dejanje se vrši v večjem slovenskem industrijskem kraju.)

I. slika.

Večja, priprosta soba. Miza, stol, itd. Na steni nekaj slik. Na sredi vrata na cesto. Na levi okno. Narasčajoči plamen bližnje livarne, odkoder od časa do časa odmeva ritem dela, razsvetljuje sobo močneje in močneje do konca slike. Mrak.

I. prizor.

Martin, Peter, Ivan, Puntar.

Martin (nadaljuje): ... Takrat je bilo res hudo... Še sreča, da nas ni vse skupaj razneslo ali zadušilo. Ves rov zasut, in še gorelo je, do sosednjih rogov je gorelo. Še blizu nisi smel, še na pomoč jim nisi mogel! Srečen, ki je še dihal, ko smo se dokopali do jame... Tri dni smo kopali in sesali. So bili, ki so še tisto jutro, še tisto uro živeli... Zapisovali so na steno dneve in ure. Pa jim ni bilo usojeno. Odpeljali so jih iz rova na pokopališče, kar naravnost...

Ivan: In žene, in otroci?

Martin: Jok in stok je bil; in procesije so bile, od rova do pokopališča, od pokopališča do rova. Žene so oimahovale, kričale, silile v jamo, da jih same izkopljejo; nato pa cele božje ure in dneve klečale in mrmrale in mrmrale... In otroci... Klicali so očeta, brata; in ko so jih prinesli, so jih objeli in

se jih držali in klicali in jokali; hoteli so kar ž njimi v grob...

Peter: So bili, ki jih nisi mogel spoznati: ali je ta, ali je oni. Vsi sežgani in zmečkani. In vsaka je trdila: »Ta je tvoj!« — »Ne, ne, ta je tvoj!« In skoro, da sta se sprli...

Martin: Starega Gorjana je najhuje zadelo... Vdovec je bil in tri sinove je imel. Vsi trije so delali v rovu, vse tri je zasulo. Pomagal je pri reševanju. Kopal je in se trudil; obrnil bi rudnik. In ko smo prišli do njih, je iskal in iskal. Našel je prvega — mrtvega! — in je rekel: »Ta je mrtev, druga dva pa gotovo živita!« In našel je drugega — mrtvega! — in je rekel: »Tudi ta je mrtev, tretji, najmlajši, pa živi!« — In je našel tretjega — mrtvega!... Okrenil se je in je šel... Nič ga nismo več videli. Pravijo, da se mu je zmešalo. Čez leta smo izvedeli, da hodi bos in razoglav iz kraja v kraj. Neko novo vero oznanja. Evangelist mu pravijo ljudje. V imenu Kristusovem govori. Pripoveduje, da ni ne življenja ne smrti, da smo in nismo, in da se bo svet šele rodil in da bomo šele takrat živeli... Domov ga ni bilo več in ga bržčas tudi ne bo...

Ivan: In potem?

Peter: In potem... se počasi vse pozabi.

Martin: Vse se pozabi... Kaj bi; saj ni bilo samo takrat... Če je žena za delo, gre v rudnik, in nato še otroci, ko dorastejo in če dorastejo... Drugo, če ne pomrje, berači... Bog pomagaj!

Peter: Saj jih tudi ne jemlje smrt le takrat, ko se zemlja sesuje ali počne v rovu. Še več jih delo požre, posamezno, dan za dnem, vsa leta... In ne požira jih samo rudnik, požirajo jih tudi livarna, steklarna, tkalnica; ubija jih napor, beda, žganje... Kaj bi pomisljal in štel, ko veš, da jih ne prešteješ...

Martin: Čemu še ta skrb, ko veš, da se itak vse natančno zapiše in podpiše... Ravno zato imamo toliko uradnih komisij, referentov in zapisničarjev. Ko potuje v kraj uradna komisija, je nesreča tukaj. Taka komisija ti dneve in tedne vse pridno ogleduje, zaslišuje, zabeleži in zapisuje, da so ti zapisniki pet prstov debeli. In vsi ti zapisniki se vendar ne pišejo zastonj, saj je cela uradna komisija zanje osebno odgovorna, in se nazadnje celo skrbno zapečatijo...

Puntar: Kaj bi o tem in onem... Nesla jih strela! Ves teden so obljubljali, da pridejo, sedaj, ko bi morali sčm, jih pa ni. Boje se, pasja nadloga! Za črni kruh in beračijo se tresejo!

Ivan: Ni jih toliko strah za skorjo kruha. Hlapec bi ne bil hlapec, če bi ne ubogal. Ubogljivost je hlapcu to, kar je gospodarju oblast. Gospodarju je vera oblast, hlapcu pa ubogljivost. Gospodar vživa, ko udari in zapove, hlapec vere. Bogu je pokorni in ubogljivi hlapec najljubši in njemu je obljubil božje kraljestvo. Odtod evangelijska prišpoda o ovcah in volkovih. Vzemi hlapcu naslodo ubogljivosti in pokorščine, in vzel si mu vero, vzemi gospodarju oblast, in vzel si mu življenje... (Dalje prihodnjič.)

Dnevne novice.

Težek porod. Uzunović je vrnil kroni mandat, krona je nato poverila Davidoviću mandat, da sestavi novo vlado. Radikali so se seveda postavili takoj pa robu in izjavili, da ne gredo z Davidovićem, ker se smatrajo kot najmočnejša stranka v državi, kar z drugimi besedami pomeni, da zahtevajo mandat za sestavo nove vlade spet zase. Davidović je nato zažugal s sestavo nove vlade brez radikalov, ker bi z opozicijskimi skupinami imel za seboj le okoli 150 poslancev. Nato je pa vendar uvidel, da ne gre in da je najbolje, da vrne takoj mandat kroni. Krona je sedaj vrnila mandat Uzunoviću, ki bo nanovo »izpitival« situacijo.

Dr. Korošec je doživel spet hudo razočaranje. Vse je že kazalo, da pojdejo klerikalci vendarle v vlado in so na to karto že marsikaj stavili, pa se šment izprevrže znova v razočaranje. Dr. Korošec pravi, da zahtevajo v Beogradu, da se mora odpovedati klerikalizmu, in opravičeno pripominja, da bi to v slučaju SLS pomenilo odreči se najbitnejšemu bistvu slovenske klerikalne politike. Pa tudi avtonomiji naj bi se naši klerikalci odrekli. To pa spet ni mogoče. Dr. Korošec tudi v tem pogledu opravičeno pripominja, da se stranka lahko odreče nečemu, kar ima v svojem programu, temu, kar pa nima več v svojem programu, se pa ne more znova odreči. Dr. Korošec ima prav, in očitno je, da so oni zlomki v Beogradu docela »poludili«.

Radić proti radikalom. Sedaj, ko ni več dosti izgledov, da bi mogel Radić v vlado, se je lotil snovanja protiradikalnega bloka. Pravijo, da mu je sedaj celo Svetozar Pribičević ljubši kot radikalc! Lahko je Radiću govoriti o snovanju protiradikalnega bloka, vprašanje je samo, če kdo pojde z njim.

»Slovenec« se je z ozirom na volitve naročil na »Napreja«, ker se mu zdi, da je »Napreja« modrost vredna ponatiskovanja. Klerikalni šribarji sicer vedo, da nima »Napreja« z delavskim razrednim gibanjem nič skupnega, da je to znan protisocialistični list, ki mu je blatenje socializma, proletarske razredne borbe alfa in omega, program in cilj vsega svojega norega in zlobnega čevkanja. Tudi vedo pri »Slovenecu«, da se s posameznimi sestavki v tem listu bavijo psihiatri — pa kaj to, ko so volitve tukaj in so se delavske razredne frakcije združile! V tem slučaju se izplača posluževati se tudi klosetnega papirja in še celo »Naprejevih« sestavkov, čeprav so taki, kakršni so. »Slovenec« je izrazito protisocialistični list, pa zakaj bi se ne posluževal citatov iz drugega, če še tako neumnega in zlobnega protisocialističnega žurnala. Delavska fronta se je pa le vzlic »Slovenecu« in njegovemu najnovejšemu vrednemu sodelovalcu vstvarila. Ta fronta pa ni imela nikoli v mislih sporazum z laži-delavskimi skupinami in lažisocialističnimi skupinami. Če »Slovenec« tega dosedaj še ni vedel, naj vzame to naše pojasnilo na znanje.

Volilna borba je zaenkrat še vedno v fazi tipanja in kandidiranja. Prej je bilo dosti dela, da se kandidatne liste sestavijo, sedaj je treba ponesrečene kandidate potolažiti. In ker je že božič tukaj in pride nato novo leto, čemu bi si kvarili praznike in vznemirjali suverene volilce. Po novem letu se bo pa začelo s polno paro in ker je 23. januar kmalu tu, se bo lahko kar naenkrat in

M a d e ž i

od redečega vina, sadja, črnila, kave, čokolade (vsi razen madežev od rje)

i z g i n e j o

če kuhaš perilo pol ure

v R A D I O N U,

ali če se obleka namaka l urov vroči raztopini.

s polnimi topovi streljalo na nasprotnike. Sreča za meščanske stranke, da je volilni rok kratek, sicer bi javnost lahko še več izvedela o izdajicah, Nemcih, blokkih, bankah in sleparijah.

Pribičević pred rimskimi vratami. Šef demokratske stranke Pribičević jo je po zmagonosnem pohodu preko Bačke, Baranje in Like mahnil v smeri Rima. Šel je do Sušaka in tam pred vratami večnega rimskega imperija povedal, kar je imel povedati. Napadel je našo zunanjo politiko, povdarjal, da vodi pot v Rim pot v Canoso itd. Ali se je Pribičević izjavil za sporazum z Rusijo, ni iz časopisnih poročil razvidno. Priznati bo pa moral tudi on, da je tak sporazum edino nekaj vredno. Zato bo prav, da se tudi o tem določno izjavi.

Trgovsko zbornico so razpustili in to očitno na pritisk radičevcev. Komu naj pravzaprav ta razpust koristi ne moremo zapopasti. Vršile se bodo nove volitve, ponavljala se bo stara agitačna lajna, potrošilo se bo precej denarja — rezultat pa bo približno isti kot zadnjič. Prav lepo skrbijo javni in vladni činitelji za interese in potrebe naše trgovine, industrije in obrti!

Seljaki in Rusija. Radić je na zagrebških shodih v nedeljo povdarjal, da mora biti bistvo naše notranje politike seljak, bistvo naše zunanje politike pa Rusija. Z Radićevno tezo o absolutno seljaški politiki v državi ne soglašamo, ker so tudi delavci tukaj, kar se pa tiče zunanje politike, mislimo tudi mi, da bi se morala priznati sedanja Rusija in usmeriti zunanjo politiko v smeri Rusije. Toda še vse pametnejše bi bilo, da se je to storilo že prej, kakor so to že storile druge države.

Slaba znamenja. Radić je imel v nedeljo v Zagrebu kar tri shode. To je bilo nekaj za njega, ki rad govori. Toda ti shodi niso povsod baš dobro izpadli. Ne toliko v pogledu udeležbe, ki je bila povsod dobra, kolikor v pogledu razpoloženja med poslušalci. Padali so namreč na shodu tudi razni neprijetni medklci, kakor n. pr.: »Dol z Radićem!«, »Izdajalec!« itd. itd., čemur so seveda sledili pretep, ruvanje in venmetanje. Taki pojavi so vsekakor slaba znamenja za Radićevo volilno akcijo vsaj v hrvatskih centrih.

Turatijev pobeg ne daje fašistom miru. Radić bi pokončali vse tiste, ki so mu pomagali pri pobegu, ko se že ne morejo več maščevati nad samim Turatijem. V Savoni so zaprli 15 naših sodrugov, ki so osumljeni, da so pomagali staremu svojemu voditelju čez mejo. Le tako naprej!

Spopadi med rudarji in policijo. V Dzvomiczu v vzhodni Galiciji je med rudarji in policijo prišlo do hudega

spopada. Delavci so zahtevali povišanje mezd, kar se jim pa ni hotelo priznati, vsled česar so hoteli obustiti obratovanje. Tekom spopada s policijo so bili trije mrtvi in 35 ranjenih.

Albanski bonton. Predsednik albanske vlade Ahmed beg Zogu je prispel v Rim, da osebno izroči kralju najvišje albansko odlikovanje in se mu pri tej priliki globoko pokloni.

Princ Windischgraetz je že na »dopustu«, namreč tisti, ki je fabriciral francoske franke. Mož bi moral na »dopust« iz ječe šele po amnestiji, pa so bili grof Bethlen mnenja, da mu še toliko ni treba čakati, poslali so ga takoj na dopust. Amnestija se bo razpisala kasneje, kar v pravni Madžarski močno pazijo na pravni red.

Protižidovske demonstracije so se vršile v Romuniji. Romunija res nima nujnejših skrbi, kakor da preganja Žide!

Ameriško posojilo Poljski. Med Poljsko in Ameriko se vrše razgovori za podelitev večjega investicijskega dolarskega posojila Poljski.

Sneg. Medtem ko imamo v naših krajih še prilično lepo vreme, je v drugih državah že zapadel obilen sneg. V Angliji in v Franciji imajo že visok sneg in tudi v solnčni Italiji ga ne manjka. Na francoski rivijeri, ki je navadno tudi preko zime topla in solnčna, je tudi zapadel velik sneg, kar je vsekakor za ondotni kraj nenavaden pojav.

Baltske države so pripravljene skleniti varnostni pakt z Rusijo. Estonska in Letiška sta s paktom že gotovi.

Anglija podpira Italijo, tako trdi jo dobro informirani listi. Anglija je že podpirala Francijo, Nemčijo in »podpira« še vedno tudi svoje kolonije, vprašanje je samo, kako jih podpira in kaj si od vsega tega obeta.

Tudi v Ameriki kradejo. Pri upravi zaplenjene imovine bivših tujih državljanov so dognali velike nerednosti in zlorabe. Kradlo se je uprav v amerikanskem štilu. Svota zasleparjenega denarja dosega bujne dolarske milijone. Nezadovoljstvo in razburjenje se očituje v pisavi ameriških časopisov — kakor je po takih rečeh navada, se bo najbrže v kratkem vse zatušalo, in kdor je kradel je kradel in kdor je bil oškodovan naj se pritoži in naj čaka na rešitev.

Preganjanje socialističnega časopisa v Horthyjevi Madžarski. Ladislaus Strem, sodrugi socialističnega glasila »Nepszava« v Budapešti, je bil na zahtevo ministrskega predsednika Bethlena obsojen na 10 mesecev ječe in 30 milijonov kron denarne globe. Sodrug Strem je apeliral proti razsodbi na višje sodišče, ki pa je kazeno povišalo iz 10 na 12 mesecev zapora in iz 30 na 36 milijonov kron denarne

globe. Obsojen je bil radi »razžaljenja časti« ministrskega predsednika. Meseca februarja je bil Georg Szekely, sodrugi istega lista, obsojen radi šestih člankov, ki jih je prispeval, na tri leta trdega dela za jetniškimi zidovi in na 12.000.000 kron denarne globe. Obsojen je bil največ vsled sledečih vrstic, ki jih je objavil v »Nepszavi«: »Tisoče nedolžnih ljudi gine v ječah, medtem ko se tiste, ki ropajo in more, slavi kot narodne heroje. Antisemitske izzivalne pesmi se smatra za narodne himne. Sodišča in nacionalistično časopisje hujska na nasilja, in isto dela duhovščina, ki pridiga sovraštvo raz svojih lec...« To sta dva slučaja, ki pojasnjujeta, kakšna je svoboda govora, zborovanja in tiska v Horthyjevi Madžarski, kjer je ponarejanje frankov in korupcija »v imenu domovine« patriotičen čin, in poštenost ter borba za ljudske interese »veleizdajstvo«.

Klerikalci se sklicujejo na Bernota. Že pri zadnjih volitvah v Delav. zbornico je delavstvo dovolj jasno povedalo, da hoče enotnosti, da si želi dejanj, praktičnih uspehov, močne organizacije, socialne zaščite, šurnika, — z eno besedo: ono hoče kruha in pravice in v tem smislu so delavci takrat tudi odločili in zmagali. Take zmage si delavstvo želi tudi pri volitvah v oblastne skupščine. Naj nam verjamejo kapitalisti in vsi njihovi zavezniki, da pojde tudi tokrat v boj za zmago združenih socialističnih list v Sloveniji nad 10.000 politično in strokovno organiziranih delavcev pod vodstvom treh idejno in organizacijsko najmočnejših socialističnih grup. Naša zmaga ne bo prav nič zaostajala za ono v Delavsko zbornico. In to vkljub temu, da so se klerikalci zatekli sedaj še celo k Bernotu po one že toli premlate historične izpade proti naši Socialistični stranki. Bernotovi delavci pojdejo pri teh volitvah skupno z našimi delavci v boj za zmago. Bernotovi generali so pa odbili ponujeno bratsko roko in postavili ponekod lastne liste, samo da pomagajo kapitalistom. V svojem listu, ki je podoben političnemu pljuvalniku — k sreči ga nihče ne bere — so nas pa istočasno nesramno napadli in pogreli stvari, ki so se dogajale v času, ko je bil Bernot še tajnik naše stranke. »Slovenec«, kajpak, ki se najbolj boji enotnega nastopa delavcev, ker ve, da so takrat kapitalisti vedno tepeni, je seveda to hitro pograbil in sedaj skuša dokazati, da ni enotnosti med nami. Bodite prepričani vsi povprek: V Sloveniji je slej ko prej le ena delavska lista, samo da so klerikalci dobili novega zaveznika, ki želi z njimi vred delavcem le bič in ponižanje. Toda delavstvo že pozna da nes svoje nasprotnike.

Kar je že dedom in roditeljem pomagalo to bo pomagalo tudi i Vam Elsafluide. Da samo »Elsafluide«. To že skozi 28 let priljubljeno domače sredstvo za svojo mnogostruko uporabo od znotraj in od zunaj kot ublažitelj bolečin! Umivanje in drgnjenje z Elsafluidom krepi in jača Vaše telo, stori Vas zmožne kljubovati prehlajenju in Vam pripravlja užitek. En sam poizkus je spreobrnjen mnogim, ki niso hoteli verovati in jih privedel, da iz hvaležnosti še dalje priporočajo Fellerjev »Elsafluide«. Tudi Vi boste storili isto ako naročite za poizkus 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici za 63 Din, ali da Vam pride še ceneje: 12 dvojnatih ali 4 velike specialne steklenice za 99 Din pri lekarnarju Eugenu V. Fellerju, Stubica Donja, Elsatrg 202, Hrvatska.

»Kulturni pomen socializma«, prevod znamenite knjižice, ki jo je napisal dr. M. Adler, se dobi po 4 Din in se naroči pri Ljudski tiskarni v Mariboru ali pa pri prof. Favaiju, državna gimnazija, Maribor. Vsi oni zaupniki, ki so prejeli brošure v razprodajo, naj jih čim prej razpečajo na naroče nove.

Maribor.

Slavni mariborski občinski blok je šel v franže. Klerikalci so se zvezali z Nemci za volitve v oblastne skupščine, čeprav so se bili že prej združili v enotno narodno občinsko fronto z demokrati. Pa kaj narodna fronta in slovenstvo Maribora, ko je mogoče s pomočjo Nemcev doseči nekaj več glasov za svojo slovensko ljudsko stranko! Spričo take možnosti se narodna fronta neha in se pošten boritelj za slovensko stvar na slovenstvo pofajfa. Slavno naše nacionalno časopisje pa mrgoli očitkov izdajstva. Prej, dokler smo bili socialisti na občini smo bili mi izdajniki slovenstva, kaj pa sedaj, ko rešujemo slovenstvo našega mesta naše narodne stranke? O, še bomo pisali o tej stvari!

Kovinostiskače išče mariborska Borza dela. Prijaviti se je v prostorih Borze na Rotovškem trgu.

Izseljevanje v Francijo je vsled gospodarske krize in naraščanja franke trenutno ustavljeno. Ko bo izseljevanje zopet dovoljeno, bo mariborska Borza dela to javila.

Novoletna.

Invalidi pridejo do svojih plač, da ne bodo promenirali brez hlače. Peki večje bodo zemlje pekli, če jim bodo mojstri tako rekli, mesarji prodajali bodo govedino, teletino pa tudi svinjino in jagnjetino, klobasari pa prav velike delali klobase, ki jih pa bodo obdržali zase. Vozili bodo francoski autobusi, in to ne bodo samo poiskusi, kajti šli ne bodo le v Melje, temveč tudi v Hoče, Fram in Čelje. Tudi v Dravograd pojdejo lahko vsaki dan, če bodo vstal in ne boš zaspan. Če pa kolesje ne bo šlo, prišel Renault iz Pariza bo: »krivi niso autobusi, to se vé, Krive le vaše so ceste. Popravite jih že sedaj takoj, sicer vzamem autobuse s seboj!« Tako jim bo on zatrobil in bo vsa kolesa zdobil, saj se je itak tudi občinski blok polomil!

Še o sv. Barbari.

(Piše rudar.)

Trbovlje, 15. dec.

Po starokatoliški tradiciji, torej izza časa, ko še delavstvo ni vedelo nič o razredno socialni misli, je cerkvena oligarhija, z namenom, popolnoma zastrupiti delavsko samozavest, upeljala za razne delavske stroke razne svetnike-zaščitnike. Tako so upeljali kot zaščitnico za rudarje sv. Barbaro, katere praznik se obhaja vsako leto 5. decembra. Naravno je, da delata cerkev in kapitalizem tudi tukaj vzajemno. Zato tudi rudarski podjetniki puste ta dan delo počivati, pa čeprav je še tako dobra konjunktura. V svoji dobrosrčnosti gredo celo tako daleč, da za tisti dan delavstvu plačajo šiht. Potem naroče godbo, preobleče se v knape in hajdi v cerkev po blagoslov sv. Barbare. Ker pa pri knapih ta blagoslov dosti ne zaleže, ženejo navadno te knape še na drugi žegen v gostilno. In tukaj se potem pije bratovščina in poravnava tisto nesrečno razredno nasprotstvo z — alkoholom.

No, do tukaj bi še nekako šlo. Posebno iz razloga, ker je osobito TPD kljub svoji veliki vernosti dosedaj oškodovala svoje delavstvo samo z 1 Din za ta izgubljeni šiht, kar je imelo za posledico malodušnost pri rudarjih za ta sv. praznik; zato bratovščina tudi ni bila preveč impozantna. Letos je pa bogaboječji II. rud. skupini padlo v glavo — ne vemo po čigavi iniciativi — da je 1 Din za tako slavnost premalo, pa so šli nad TPD in zahtevali več. No, TPD je v svoji globoki vernosti upoštevala njih upravičeno zahtevo in priznala odškodnino za ta dan vsemu delavstvu po 15 Din, torej ravno za 1 liter vina. Da bi videli, kakšen učinek je to imelo. Vsi so dosegli svoj namen: sv. Barbara, TPD in knapi, največ pa seveda krčmarji. Blagoslov sv. Barbare in blagoslov alkohola sta med knapi učinkovala tako, da so ti začeli svoje ravnateljstvo nositi po rokah. Ta navdušenost knapov je polagoma vse prevzela in eden njih je v svojem nagovoru na rudarje naglašal sledeče: »Ja, lahko smo zadovoljni, v tem letu smo mnogo dosegli. Zatorej vam kličem: knapi, pomagajte vi meni in jaz bom vam, ter videli boste, da bomo v prihodnjem letu še več dosegli.« Dolg aplavz je sledil tem izvajanjem.

Da, res je: Rudarjem se je letos znižala plača za preko 20 odstotkov, njih storitev se je zvišala za 40 odstotkov, 2700 jih je bilo odslovljenih; ostali so delali po reduciranih šihatih, še delajoči so imeli lansko leto za silo oblečene in prehranjene otroke, a letos imajo lačne

in bose. TPD je lansko leto z 8873 rudarji napravila 38 milijonov dobička (po njeni bilanci). Letos bo dosegla najbrže isti dobiček z 6140 rudarji.

O, sv. Barbara! Rudarji, kje je pa vaša pamet?

Litija.

Litija in kultura. Ker se že dolgo nismo oglasili, prosimo za mali prostor, da pojasnimo nekoliko naših razmer in sicer: V »Delavski politiki« št. 168 z dne 8. t. m. je objavljena prireditev »Rdečega križa« in izid iste, katere čisti dobiček je namenjen izrecno gorenjskim poplavljenjem. K tej stvari je pa treba nekoliko kronike, z motivacijo, da nimamo nikakega namena, ene ali druge zapostavljati, odnosno postaviti v slabo luč. Dne 24. oktobra t. l. je litijski gasilno društvo razposlalo vsem litijskim humanitarnim in kulturnim društvom okrožnico, oziroma vabilo, da se funkcionarji odzovejo na važni sestanek glede pogovora za pomoč gorenjskim poplavljenjem, katero vabilo je dobila tudi litijska »Svoboda« in se je odzvala po moji osebi. Ta sestanek se je vršil 26. oktobra v občinski pisarni. Sklenilo se je, da se priredi zabavni večer z igro v novi predilniški dvorani. Torej izvolil se je akcijski odbor, razdelilo se je delo in vse je šlo lepo in gladko od rok. Naenkrat pa se je okoli 14 dni pred prireditvijo raznela vest, da »Sokol« ne sodeluje in ne posodi dramatični oder, odnosno kolis in tudi ne stolov itd. Torej zakaj? Ker je bil sklep za prireditev v novi predilniški dvorani, ki je največja v Litiji in se v njeni posredni bližini nahajajo le sami delavci, ki pa niso pristaši »Sokola«, je po mojem prepričanju odpovedal »Sokol« sodelovanje le iz razlogov, da njihova načela tega ne dopuščajo, pač pa je obljubil sodelovanje edino le pod pogojem, če se prireditev vrši v »Sokolskem domu«. Ob tej priliki smelo trdim, da bi se takrat ne nabrala niti ena tretjina tega zneska. Zakaj ste funkcionarji »Sokola« grozili svojim članom dramatičnega odseka z izključitvijo, če bodo nastopili v igri in jim priporočali, naj se pri »Svobodi« včlanijo. Dalje je rekel gospod Habič Ivan iz predilnice, član »Sokola«, kaj je treba delavcem prirediti igre in razvedrila. Tako! Sedaj pa pomislite drugi, če ni »Sokol« upravičeno odklonil sodelovanja. Sklepam, da je hotel s tem nastopom kovati politični kapital. Tudi litijski župan se je postavil na zanj nečastno stališče in je sodelovanje odklanjal iz političnih razlogov. Mi pa se nismo vprašali, če so gorenjski poplavljeni »Sokoli« ali klerikalci, pač pa smo uvideli potrebo in smo se na vso moč žrtvovali in delali brez

vsake politične namere. Akcijski odbor je tudi dolžan se javno zahvaliti ravnatelju predilnice g. Preissu za odstop dvorane.

P. F.

Kultura.

Ljubljanska drama.

Četrtek, 23.: »Kovarstvo in ljubezen«. E. Petek, 24.: Zaprt. Sobota, 25.: ob 15.: »Triglavska bajka«. Izv. (Znižane cene.) Ob 20.: »Kovarstvo in ljubezen«. Izv. (Znižane cene.) Nedelja, 26.: ob 15.: »Peterčkov poslednje sanje«. Izv. (Znižane cene.) Ob 20.: »Slaba vest«. (Znižane cene.) Ponedeljek, 27.: »Stalni gost«. »Boulevard«. B.

Ljubljanska opera.

Četrtek, 23.: »Tannhäuser«. A. Petek, 24.: Zaprt. Sobota, 25.: Premijera Mozartove opere »Così fan tutte«. Izv. (Znižane cene.) Nedelja, 26.: ob 20.: »Grafica Marica«. Izv. (Znižane cene.) Ponedeljek, 27.: Zaprt.

Mariborsko gledališče.

Sobota, 25.: ob 15.: »Pepelka«. Ob 20.: »Orlov«. Premijera. (Izv.) Nedelja, 26.: ob 15.: »Veseli kmetič«. Ob 20.: »Orlov«.

Kino.

KINO »DIANA«, STUDENCI

od sobote 25. do vključno torka 28. dec. »Arababell«. Senzacijska cirkuška pustolovščina. Arababella, cirkuška diva, kot najznamenitejša plešalica, kot drzna jahalka na polnokrvnih angleških konjih, kot pustolovka, posebno na voznjah po morju.

Šport.

V Ptujju je v mesecu oktobru igrala prvenstveno tekmo SK Svoboda iz Maribora proti tamošnjemu SK Ptuj. Tekmo je vodil član i inče aktivni igralec SK Ptuj, seveda po buržojskem športnem pojmovanju nad vse »objektivno«. Toliko je forsiral, da je Svobodašem direktno odvzel vsako možnost realne zmage. Kljub temu je Svoboda dalje časa vodila z 1:0. Ko se je bližal konec, je nenadoma diktiral proti Svobodi enajstmetrovko, da bi tako ohranil svoje moštvo pred porazom. Razumljivo je, da je to Svobodašem spravilo iz ravnotežja ter so v znak protesta zapustili igrišče. Radovedni smo, kaj bo ukrenil novi podsavezni odbor! Je-li bo zaščitil upravičeno in oškodovano Svobodo ter sodnika g. Oberlintherja eksemplarno kaznoval ali pa nasprotno?

Tiskovni sklad. Zbrano pri srezki konferenci v Mariboru, dne 5. dec. 1926. A. J. Din 10, Kristof Stefan 10, Kragl Anton 3, Krajnik S. 10, Martin Dofič 5, Glaser 10, Bahun 10, Pečovnik 10, Podkrižnik 5, Wedreščak 10, F. Jevšnik 5, Pregelj 10, Jos. Vitez 6, Plevnik 2, Anton Lekš 3, M. Jemonšek 6, K. Brenčič 5, Pirker 5, Arzenšek 10, Krepek 10, Gustav Kranje 5, Matjašič 5, Ortan L. 4, Zelač 5. Skupaj 179 Din. Hvala. Sodrugi posnemajtel — Uprava.

Udruženje delavskih rediteljev

vključno vabi vse prijatelje proletarske dece na božičnico, ki se bo vršila v nedeljo, dne 26. decembra t. l. ob 15. uri v hotelu »Tivoli« v Ljubljani. Na sporedu: Nagovor deci, recitacije dece in obdaritev dece, petje in godba.

Sodelujeta Tamburaški zbor »Sloga« in Delavsko pevsko društvo »Cankar«. Spored se dobiva pred prireditvijo.

Zbirajte za tiskov. sklad!

PRODUKTIVNA ZADRUGA KROJAČEV

R. Z. Z. O. Z. V MARIBORU, RUŠKA CESTA ŠT. 5

se priporoča za izdelovanje obleke za dame in gospode po meri. — Lastna zaloga češkega in angleškega sukna vseh vrst. — Solidna postrežba.

M. RAUCH

trgovina stekla

Celje, Prešernova ul.

priporoča steklo za okna, zrcala slike, okvirje za slike, svetilke, porcelan, kameno posodo itd. itd. Na drobno! Na debelo!

MODROCE

iz najboljšega domačega in češkega platna, posteljne mreže, otomane in tapetniške izdelke nudi najceneje

Rudolf Radovan

tapetnik

LJUBLJANA, Krekov trg 7.

Stalnim nameštencem na obroke!

DELAVCI!

polagajte največjo važnost na dobro obutev. Najboljša v Sloveniji je sedaj »DOKO« obutev, ki se prodaja v prodajalni »DOKO« v Ljubljani v Prešernovi ulici 9, dvorišče. Vsak deseti kupec dobi par čevljev zastonj.

Naročajte in širite »Del. Politiko«!

Rodbina Olup, Starl trg 1-2 (pod Trančo)

Manufakturna in konfekcijska trgovina ter gostilna želi vesele Božične praznike in srečno Novo leto. Toči za Božične praznike vino liter 1 Dinar cenejše. Priporoča svoja najboljša štajerska in dolenska vina.

POZOR!

POZOR!

KONFEKCIJSKA INDUSTRIJA

JOSIP IVANČIČ

LJUBLJANA

Šelenburgova ul. 1 (dvorišče levo)

prodaja v reklamne svrhe, dokler traja zaloga sledeče:

300 moških oblek iz češkega sukna po	Din 480
200	550
100	680
100 fantovskih oblek	350
200 deških oblek od 3—12 let	160
200 raglanov (dolge suknje)	650
100	780
100 suknj kratkih	420
100	500
finejših	

V zalogi je tudi raznovrstno češko in angleško sukno in se isto prodaja po tovarniških cenah. Posetite trgovino, ogledite si blago in prepričajte se boste, da ste prihranili mnogo denarja pri izredno nizki ceni.

Ne zamudite izredno ugodne prilike!

VI GREŠITE

proti samemu sebi, če zanemarjate Vaše telo, Vaš obraz, Vaše roke, Vaše lase. Prava sredstva za negovanje lepote za Vas in Vašo obletoj so:

Fellerjeva prava kavkaska pomada za obraz in zaščito kože z marko »Elsa«, ona Vam ohrani mladost in lepoto, in jo dela gibko in barvnasto in se vpije v kožo. Strmel boste kako hitro Vam ginejo pege, mozolji, sojedci in rdeča mesta in gube na koži. Fellerjeva močna »Elsa« pomada za rast las zabranjuje izpadanje las, prerano osivelost, odstranjuje prehlaj, dela krljke lase mehke in gibke in pospešuje rast las. Za potkus 2 lončka ene ali po 1 lonček od obeh pomad z zavojnico in poštino vred 38 Din.

Te cene se razumejo le če se pošlje denar v naprej, ker se proti povzetju poština zviša za 10 Din.

Naročila nasloviti točno takole:

EUGEN V. FELLER, LEKARNAR V STUBICI DONJI, ELSATRG 202 HRVATSKA

Vsi Elsa-proizvodi se dobijo v vseh podruž. »Konzumnega društva za Slovenijo«.